

Op 9 november is het vijftien jaar geleden dat de Muur viel, het begin van het einde van de Koude Oorlog. Toch staat de nucleaire dreiging opnieuw op de agenda. Verschillende staten ontwikkelen kernwapens om ze ook daadwerkelijk te gebruiken. Tijd voor een gesprek met Roel Stynen (Forum voor Vredesactie) over de komende bomspottingactie.

Hoe ziet de komende bomspotting campagne er uit?

Roel: Een eerste moment is Bomspotting Small, een reeks acties waarmee we 11 oktober van start gingen. De idee is dat we onaangekondigd en geweldloos ingrijpen om de voorbereiding van het gebruik van kernwapens tegen te houden, bijvoorbeeld door het stilleggen van een militaire basis of door burgerinspecties... Daarbij sluit het tweede moment op 27 november aan: "Iedereen Bomspotter". In verschillende steden gaan we in groep naar het politiekantoor, waar we klacht neerleggen tegen het kernwapenbeleid waaraan België zich mee schuldig maakt. Het derde grote moment waar we naar toe werken, is de "Bomspotting XL" op 16 april 2005. Dan gaan we tegelijk actie voeren op alle plaatsen in België die iets te maken hebben met kernwapens: Kleine Brogel, waar de kernwapens liggen, Shape in Bergen, waar de plannen om die kernwapens te gebruiken worden voorbereid, en de Navo in Evere, waar de grote politieke en strategische planning van de Navo gebeurt.

Wat is het verschil met de vorige acties?

Roel: Na de evaluatie van de voorbije zeven jaar besloten we een aantal nieuwe accenten te leggen. Ten eerste willen we vooral focussen op de Navo. De kernwapens moeten niet alleen weg uit Kleine Brogel. De Navo moet wereldwijd nucleair ontwapenen.

Dat is ook de reden waarom we vorig jaar ons actieterrein hebben verlegd naar Shape in Bergen. Ten tweede willen we meer internationaal werken. We proberen contacten te leggen met andere groepen in het buitenland om in hun eigen land gelijkaardige acties op te zetten. Ten derde is er de discussie over het actiemodel zelf. Onze acties werden voorspelbaar en gemakkelijk controleerbaar door de ordediensten. Ook in de pers werd onze actie afgeschilderd als een bosspel. De overheid antwoordde telkens met een enorme politiemacht. Op die manier werd een inhoudelijke, politieke actie gereduceerd tot een probleem van openbare orde. Mede daardoor gaan we het de overheid moeilijker maken om de acties te controleren. Dat doen we o.a. door de bomspottingacties onaangekondigd (en geweldloos) te voeren en Bomspotting XL op drie plaatsen tegelijk te organiseren.

In welke context moeten we deze campagne plaatsen?

Roel: Eigenlijk zijn kernwapens na de Koude Oorlog een beetje verdwenen van de agenda van de politieke en sociale bewegingen. Nochtans proberen meer en meer staten vandaag een kernwapenarsenaal te verwerven. Ook de staten die er al bezitten, ontwikkelen nieuwe kernwapens, terwijl ze juridisch verplicht zijn die af te bouwen. Het is hypocriet dat de VS kleinere, tactische, kernbommen ontwikkelen, terwijl ze dat aan andere landen verbieden. Vroeger dienden de kernwapens om andere staten af te schrikken. Op dit moment worden ze ontwikkeld om ze ook effectief in een conflict in te zetten. Daardoor komen de verdragen die de kernwapenlanden onderling hebben gesloten onder druk te staan, zoals het non-proliferatieverdrag. In mei 2005 is er een toetsingsconferentie van dit verdrag gepland. Als er op dat moment geen grondige stappen worden gezet, wordt het eigenlijk dode letter.

Hoe kan men bijdragen aan deze campagne?

Roel: We proberen onze campagne regionaal in te planten via een twintig tot dertig lokale groepen. Zij voeren promotie, organiseren trainingen "geweldloze actie" en leggen bussen in naar acties. Men kan zich aansluiten bij zo'n regionale groep, maar er zijn ook meer laagdrempelige manieren om deel te nemen. Eén van de belangrijkste is 27 november, "Iedereen bomspotter". Dan kunnen mensen deelnemen aan de campagne zonder dat ze zelf SHAPE of Kleine Brogel moeten gaan inspecteren. Je kan ook nog steeds de medeplichtigheidsverklaring aanvragen of downloaden. Door een klein bedrag op de bankrekening te storten, maak je je juridisch medeplichtig aan de campagne. Dat is voor ons ook een manier om aan te tonen dat de actie breed gesteund wordt.

Meer info: <http://www.bomspotting.be>